

SPEKTRUM

Rožnovska

NEZÁVISLÝ REGIONÁLNÍ ČTRNÁCTIDENÍK - ČÍSLO 18 - ROČNÍK I. - ZÁŘÍ 91 - CENA 3 KčS

O tom, jak v nové době se nic nezměnilo a můžeme si za to sami

VÁŽENÍ PŘÁTELE, ONO TO NEJDE

Úvod
Rožnov p.R. je 16-ti tisícové město, které po několik desetiletí si přeje kulturní zařízení, především víceúčelový společenský sál s kapacitou kolem 500 návštěvníků.

V průběhu 80-tých let se zdálo, že se jejich přání splní. V roce 1985 se uvedla do provozu převážná část areálu Domu kultury. Bohužel se postupovalo z opačné strany. Začalo se administrativní budovou (což bylo pro svou dobu charakteristické), pokračovalo se výstavbou kluboven, komorního sálu a dalších provozně-technických zařízení. Nejdůležitější - velký sál pro 500-600 lidí se začal stavět naposled - v roce 1989. Investorem celé akce byla Tesla Rožnov a provozovatelem její odborová organizace. Město samotné se v minulosti na kultuře nepodílelo vůbec.

Krač Tesly
Začátkem 90-tých let to s firmou TESLA začalo jít s kopce, což mělo samozřejmě nesmírný dopad na provozování rožnovské kultury a také na dostavbu velkého sálu Domu kultury. Jaký je současný stav? Provozovaná část DK se krčí na staveništi ve stínu nedokončeného skeletu sálu (do dneška bylo na této dostavbě proinvestováno přes 8 milionů Kčs) a stavba se zastavila. Jak dál?

Jedno nemáme dokončené a stavíme další

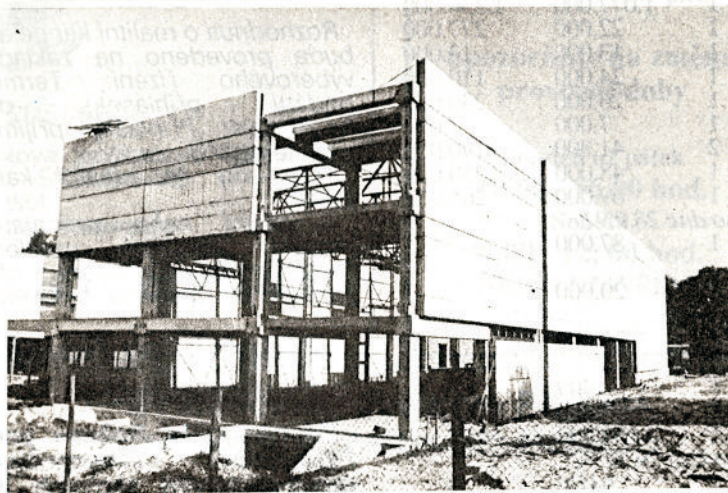
Pro mnoho občanů města bylo překvapením zjištění, že se na rožnovském sídlišti Písečný zahájila stavba nového kulturního zařízení, na které je v rámci KBV určena částka 35 milionů. Podivné. Jedno kulturní zařízení před dokončením se nechá stát a

likvidovat počasím, protože na něj nejsou finance a o 300 metrů dále se začíná stavět další. Při srovnání obou projektů toto nové kulturní zařízení zdaleka nedosahuje parametrů a kvality současného a to nejdůležitější - sál může pojmut jen do 300 lidí, což je pro město málo.

Co dělá kulturní komise
Kulturní komise města, po obeznámení se s potřebnou legislativou usoudila, že musí existovat aspoň teoretické šance pro zcela logickou věc. Zastavit započatou stavbu KZ Písečný a z financí, které jsou, dostavět stávající Dům kultury a nutně by muselo dojít k úspoře. Minimálně ve výši už prostavěných 8 milionů Kčs, což není částka tak malá.

Se svou představou se kulturní komise obrátila na příslušné volené pracovníky radnice, kde se dozvěděla, že nic takového se nám nepodaří, že nám to nikdo nepovolí, že jsou to účelově vázané prostředky. Ani přes argumentaci, že se jedná o zajištění vyšší kvality, efektivnosti úspor, lepšího hospodaření se radnici nepodařilo přimět k dalším krokům. Kulturní komise se obrátila na okresní úřad-referát kultury, kde mají poněkud jiné praktické postupy. Z iniciativy vedoucí referátu kultury OU se sešlo jednání v početném zastoupení rožnovské radnice a OU Vsetín. Po delším jednání se potvrdila teoretická možnost zajištění financí pro dostavbu DK a byla pověřena skupina pro prověření naší žádosti na ministerstvu financí v Praze. Delegace se vrátila s nečekaně optimistickými zprávami, že by se

Pokračování na str. 3

RAČTE SI VYBRAT KULTURÁK

Bylo to pro rožnovské zastupitelstvo nelehké rozhodování. Vedle Domu kultury u Tesly na nás smutně zírá skelet rozestavěného velkého víceúčelového sálu, který jsme v Rožnově už dlouho postrádali. Jeho stavba byla financována z pramene, který po revoluci vyschl (sdružené prostředky Tesly a odboru - FKSP). V roce 1990 však byla na sídlišti Písečný zahájena stavba nového kulturního zařízení s velkým sálem (jak velkým vlastně o tom panují ještě po třech měsících jednání dohady). Jednu práci nedokončit a vrhnout se na jinou směřující k témuž cíli není pro hospodáře dobrou vizitkou. Tato úvaha jistě napadla každého, kdo se s tímto problémem poprvé setkal a podezřel bychom naše zastupitelstvo, kdybychom se domnívali, že právě v tom byl problém jejich rozhodování.

Skutečný problém vězí v socialistickém rozdělování peněz do měst, mezi kterými nelze peníze přehazovat. Kulturní dům na sídlišti Písečný je součástí Komplexní bytové výstavby (KBV) a je tedy financován státem. Vláda rozhodla, že stavby zahájené ještě v roce 1990 v rámci KBV budou dokončeny a, což bylo pro další rozhodování tím nejtvrdším oríškem, přebere veškeré finanční záruky za toto dokončení, tj. bude kryt veškeré náklady navíc způsobené inflací, liberalizací cen atd. Asi každého hned napadne, což zkusit převést peníze z KBV na dostavbu DK u Tesly? A už jsme u těch měšců, neboť peníze na KBV byly vždy nepřísnejší účelově vázané. Položit tento požadavek dříve by svědčilo o naprosté nekompetentnosti. To však bývalo, teď máme jinou dobu, KBV je pozůstatek socialistické éry, takže v obzvláště zatvrzelých duších hloďal červ pochybnosti, který ponoukal k tomu, přece jen se o to pokusit.

Pani Hana Houšková a Hana Marková, členky městského zastupitelstva, iniciovaly akci, která vedla až k jednání na ministerstvu financí. Tohoto jednání se zúčastnil ing.Kůra, vedoucí referátu regionálního rozvoje a plánování OU, ing.Konvičný, zástupce starosty, ing.Fiedler, hlavní architekt města a ing. Marek, ředitel Investiku, spol. s r.o. Na tomto jednání svitla jiskřička naděje v ochotě ministerských úředníků uvažovat o celé záležitosti v případě, že by se prokázalo, že by se tímto převodem nějaké peníze ušetřily. Výpočet nákladů na obě dostavby byl příležitostně ke hře čísel, z níž se neoborníkovití motá hlava. Při zastavení stavby je např. třeba brát v úvahu placení penále za nedodržené smlouvy, nutnost zaplatit prefabrikáty, které sice ještě nejsou namontované, ale

jsou již vyrobené. Při nedokončení stavby u Tesly je zase třeba se zamyslet nad případnou demolicí v budoucnu, která bude stát také pěkných pár milionů.

Při všech těchto úvahách musíme mít na paměti, že při jednání o KBV existují jen dvě možnosti, buď peníze přijmeme nebo nedostaneme nic, což pochopitelně vyvolává obavy, že o všechno přijdeme. Na druhé straně se mnozí dívají na záruky státu v oblasti financí s rezervou, uvědomí-li si historii s přestavbou Městské knihovny.

Když tak člověk vidí, jak se kolem točí milióny ztracené při každé z uvedených alternativ, nezbyvá než si povzdechnout, že kdyby se včas začalo se zevrubnou rekonstrukcí Společenského domu, mohli jsme mít pěkný kulturní stánek v centru za mnohem menší částkou.

To vše a mnoho dalších věcí museli na zasedáních 11. a 18. září uvážit členové městského zastupitelstva. Rozhodli nakonec pokračovat ve stavbě kulturního zařízení na Písečném. Hlasování pro obě varianty bylo jen těsné, poměrně mnoho členů se hlasování zdrželo. Ke schválení bylo potřeba nadpoloviční většina všech (nikoliv jen přítomných) členů zastupitelstva, v našem případě to je 16 hlasů. Na zasedání 11.9. bylo přítomno jen 23 členů (z celkových 30) a pro dostavbu DK u Tesly jich zvedlo ruku 15. Tři zastánci této varianty však chyběli. Stačil hlas jediného z nich a výsledek byl úplně jiný. O týden později bylo pokračování stavby na Písečném schváleno šestnácti hlasy.

V rožnovské veřejnosti bude nepochybně dost nespokojených. Zcela jistě by bylo dost nespokojených, i kdyby rozhodli opačně. Byl to problém komplikovaný a nemějme jim za zlé, nebyli-li vyřešen podle našich představ. Na místě však je drobná výtka některým členům zastupitelstva. V budoucnu bude nutné při řešení komplikovaných problémů věnovat větší péči domácí přípravě. Nechme nyní zazní některým z hlasů těch, kteří se v této záležitosti angažovali.

Ing.Vlastimil Dorotík, ředitel Domu kultury: Město se v minulosti o kulturu nestaralo. Tyto záležitosti zajišťoval především stát nebo rožnovské podniky a jejich odborové organizace. Podíl Tesly v této aktivitě činil asi sedmdesát procent. V současné době starost o kulturu přechází prakticky na radnici, což vyplývá i ze zákona o obcích. Rožnovská radnice se s touto novou úlohou nemůže ztotožnit, nemá koncepci zajištění současné kultury, o výhledu do budoucna nemluví. Proto řešení prvního

Pokračování na str. 3

ekologické a ekonomické problémy, nezaměstnanost a Valašsko by bylo opět valašské, kde stisk ruky nahradil advokáty.

Jaroslav Musila

RAČTE SI VYBRAT KULTURÁK

Pokračování ze str. 1.
komplikovaného problému, před který byla postavena, způsobilo tolik těžkostí.

Ing.arch.Vladimír Fiedler, hlavní architekt města: Nepříjemně mě překvapilo, že někteří členové zastupitelstva nepřicházeli na jednání dostatečně připraveni. Vypracoval jsem podrobnou důvodovou zprávu, ve které jsem uvedl maximum faktů o obou stavbách a jména lidí, za kterými by si členové zastupitelstva měli zajít na konzultaci. Jde totiž skutečně o problematiku velice složitou. Za mnou však nebyl nikdo (nikdo nebyl ani za ing.Konvičným a ing. Dorotikem, pozn. V.C.). Mám dokonce pocit, že někteří ani moji zprávu nečetli.

Ing.Zdeněk Konvičný, zástupce starosty: Sám na sobě jsem poznal, že vytvořit si a nechat uzrát názor na tuto záležitost trvá několik týdnů. S každou novou okolností, kterou se člověk dozví, dostává na věc trochu jiný názor. Proto se mi nelíbilo, že naši členové zastupitelstva přišli rozhodovat o tak komplikovaném problému a přitom nebyli informováni ani o tak elementárních záležitostech, jako jsou vlastnické vztahy k těmto objektům.

Pani Hausnerová, učitelka v mateřské škole, bydlící na sídlišti Písečný: Když jsem se dověděla, že se v výstavbě bude pokračovat, velice mě to rozlobilo. Domy na sídlišti jsou na sebe namačkány, děti si nemají kde hrát a teď ještě tohle. Pět letich žijeme na staveništi a těšili jsme se, že už bude konec. To, že stavba bude pokračovat, bude určitě bude vadit více lidem od nás.

Vlastimil Cich

VÁŽENÍ PŘÁTELE, ONO TO NEJDE

Pokračování ze strany 1.
převod financí mohl uskutečnit při prokazatelné úspoře financí a když město projeví skutečný zájem a bude v celé akci hrát aktivní roli.

Co na to městská radnice
Městská radnice z vlastní iniciativy v této věci neudělala nic. Od dubna do dnešního dne řeší tento problém, nemůže se rozhodnout, hledá protiaargumenty, zpo-chybňuje všechny pokusy o další kroky, další jednání v Praze odmítá, i když první jednání zprostředkované OU jasně pood-tevřelo dveře. Permanentní odpovědi vždy zůstávají: "to nejde, to nikdo nepovolí, nynější Dům kultury Tesla se vyřeší privatizací, postavíme nový, sice to bude chudší, menší, skromnější, ale naše, je to jistota a navíc se o to nemusíme starat". Těžko použít jen staré přísloví "líná huba, hotové neštěstí". Tady musí být něco víc - pohodnost, alibismus, možná i jiné osobní zájmy, což ovšem nejde dokázat.

Neda se předpokládat, že by ministerstvo přijelo do Rožnova a z vlastní iniciativy řešilo otázku dostavby Domu kultury. Uplně stačí aktivita OU referátu kultury, kterou město nechťelo využít.

Závěr
Když jsem odcházel ze zasedací síně rožnovské radnice kde se konalo zasedání městského zastupitelstva, které dokázalo rozhodnout o výstavbě KZ Písečný před dostavbou DK na základě domněnek a neúplných informací, tak mi v uších zazněla věta, kterou jsme slyšovali v minulosti: "Vážení soudruzi, ono to nejde". Už si nedokážu uvědomit, zda-li to řekl někdo na chodbě nebo to byla jen má vzpomínka.

Ing. Vlastimil Dorotík

Pomoc nejčernější
PhDr. Pavel Hon, zaměstnanec Elektroprojektu a Vlastimil Kavan ze Zubří patří na Rožnovsku k nejtěštějším dárcům krve. Pan Hon byl nedávno už v šedesátém odběru a pan Kavan daroval tento nejzávažnější "lék" už tři-šedesátkrát. -NV-

Theolog z Basileje
Čs. evangelický sbor uspořádá ve svém dřevěném kostelíku v Rožnově p/R v neděli 29. září v 16,15 hodin sborové odpoledne s přednáškou "Duchovní základy svobody". Přednese ji prof. ThDr. Jan Milíč Lochman, profesor systematické teologie na universitě v Basileji. -Sp-

Zelené lékárny
Jako hub po dešti přibývá stánků s léčivými rostlinami s ověřenou i neověřenou pravostí. Kultivovaný prodej se širokým výběrem připravil i Josef Urban ze Školního statku v Rožnově. Najdeme jej v podlouhí prodejny kožené galanterie a můžeme si tu vybrat i z nabídky jiných zdravých požívatin. -Sp-

Rožnovu se naskýtá velká šance: Světová zdravotní organizace - WHO jej vybrala mezi ta evropská města, kterým nabízí pomoc při realizaci projektu "Zdravé město". Neslibuje dotace ani půjčky, nicméně i výměna informací a poskytování poradenských služeb v takové konstelaci jsou neocenitelné.

Města, která se zúčastňují projektu, berou na sebe slib, že péči o zdraví budou považovat za věc sociální a politické zodpovědnosti. Je to svým způsobem jakási občanská "hipokratovská přísaha", jejíž dodržování by mohlo přinést osudový obrat k lepšímu v péči o životní prostředí a zdraví lidí. WHO definuje zdraví jako "stav úplné fyzické, duševní a sociální pohody a nejen jako nepřítomnost nemoci nebo neduhu" a prohlašuje, že "zdravotní stav je jedním ze základních práv lidského bytí"

PROJEKT "ZDRAVÉ MĚSTO"

Projekt předpokládá, že účastníci budou vzbuzovat přesvědčivou pozornost při rozvíjení městské zdravotní politiky a starost o ni umístí na vysoký stupeň sociálního a politického zebříčku. Projekt by měl zahrnout také akce za zdraví, které ovlivní vzájemnou součinnost lidí, prostředí i životního stylu.

Co to znamená v praktickém životě?
Největší balvan starostí na Rožnovsku tvoří v současné době sociální nejistoty. Tak velká nezaměstnanost, jaká dolehla na tuto oblast, nemůže přinášet sociální pohodu a politický klid a nepřispívá tudíž ani ke zdraví. Není proto většinou politického a občanského úkolu, než odvalit tento balvan starostí!

Na zdraví má rozhodující vliv též to, co jíme, pijeme, dýcháme; kolik máme světla, vláhy a tepla, nakolik je k lidem milostivá příroda. Největší zodpovědnost za to nese obvykle sám člověk. Žel, v ekologické oblasti je dosud příliš hodně ngramotnosti a hazardérství. Často dochází k paradoxním jevům: Zatímco prostý člověk považuje za hřích ubližovat stromům, rekám a živým tvorům, ředitel fabriky klidně pouští "jedy" i na lidi (sebe nevyjímaje!).

"Zdravé město" by mělo mít i zdravotní vládu -městskou radu, zastupitelstvo a slušný aparát. Aby se o občana nepokoušel infarkt, kdykoli je nucen jednat na Městském úřadě. Aby se radnice stala domem důvěry, společenské úcty a občanské svrchovanosti.

Stejnými rysy by se měly vyznačovat i ostatní úřady a také obchod a další instituce.

V neposlední řadě je zde naléhavá potřeba kulturní - jinak řečeno - zdravé politiky. Až budou strany připravovat své volební programy, projekt "Zdravé město" může být pro jejich volební úspěchy "polem neoraným." Ať mezi sebou soupeří! Ne v tom, na koho vylít větší kýbel špíny, ale v tom, jak i z našeho Rožnova vytvořit "zemský ráj to na pohled".

Za takovou "politiku" je budou chválit i příští generace, pro které jsme povinni zdravé město utvářet, aby dnes i za sto roků platilo, že "s:ět je tím nejkrásnějším místem k narození"

-pm-